Programrapport Tillväxt

Januari – december, 2025 (sammanfattad version)

Överblick

	Görs det tillräckligt?
Inriktningsmål 1	
Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050.	
Fokusområden	
Bostadsbyggande och attraktiva livsmiljöer	
Universiteten som tillväxtmotorer	
Etableringar och företagens tillväxt	

I kolumnen ”Görs det tillräckligt” har bedömning gjorts utifrån de senaste årens utveckling och den önskvärda utvecklingen. I kolumnen ”Görs det tillräckligt” har bedömning gjorts utifrån de senaste årens utveckling och den önskvärda utvecklingen. Bedömningen är antingen grön, gul eller röd. Färgförklaring finns till höger.

 = Ja, det görs tillräckligt

 = Nej, mer arbete krävs

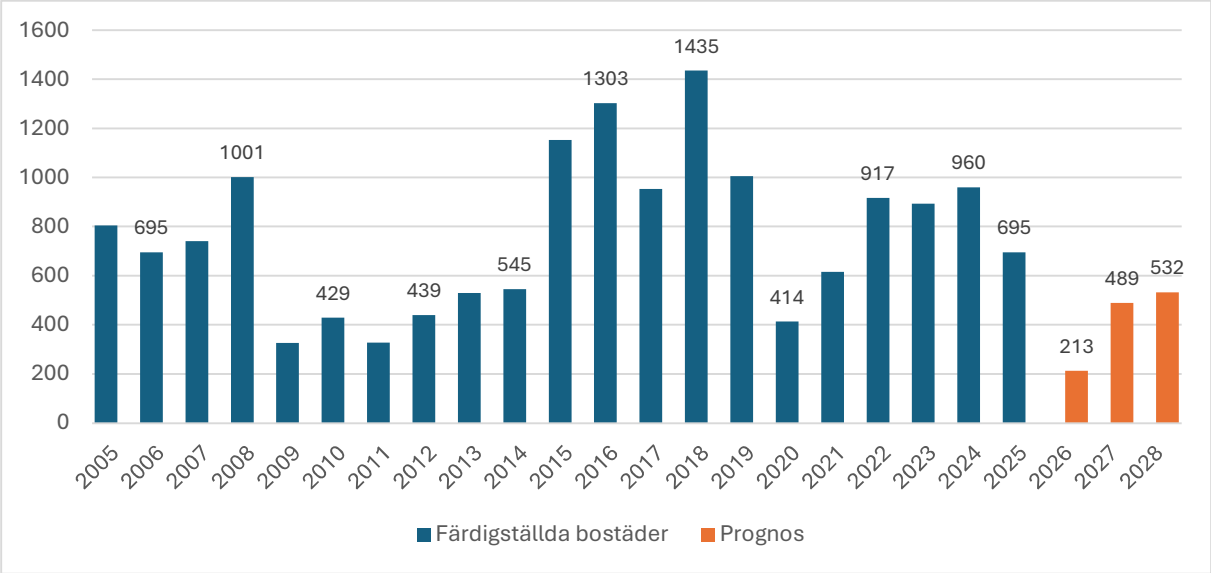
 = Nej, det behöver göras mycket mer

Sammanfattning

Bostadsbyggande och attraktiva livsmiljöer

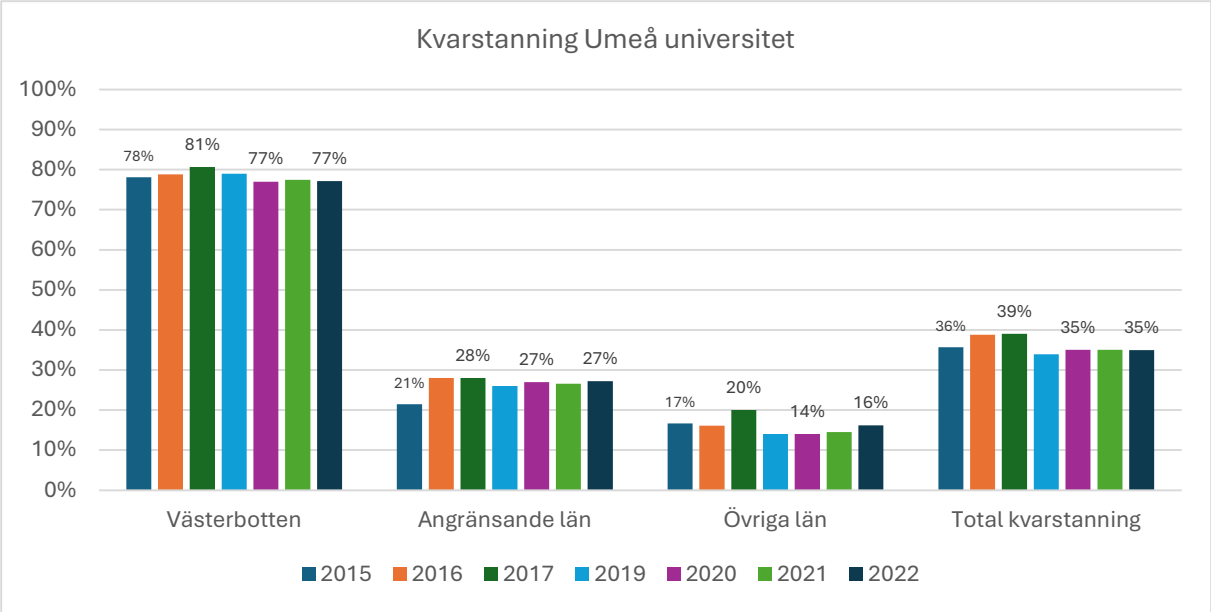
Umeå uppvisar fortsatt stark befolkningstillväxt och goda boende- och livsmiljöer i jämförelse med andra kommuner. Samtidigt som planeringskapaciteten har stärkts och den kommunkoncernövergripande samplaneringen utvecklats, ligger bostadsbyggandet fortsatt på en låg nivå inom samtliga bostadstyper, i linje med den nationella trenden. Den demografiska utvecklingen under senare år, med avtagande befolkningstillväxt och lågt barnafödande, tydliggör vikten av att planera för barnfamiljer, både ur ett bostadsförsörjningsperspektiv och som en förutsättning för den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Sammantaget bedöms tidigare insatserna inte vara tillräckliga för att bemöta behovet av rätt bostadstyper och tillräcklig byggnivå i relation till tillväxtmålet och demografisk utveckling.

Universiteten som tillväxtmotorer

Umeå universitet är fortsatt ett av landets mest attraktiva lärosäten och hade höstterminen 2025 flest antagna studenter i Sverige. För att fullt ut stärka universitetets roll som tillväxtmotor behöver dock kvarstanningen efter examen öka, där tydligare kopplingar mellan utbildning och framtidens arbetsmarknad är en avgörande faktor.

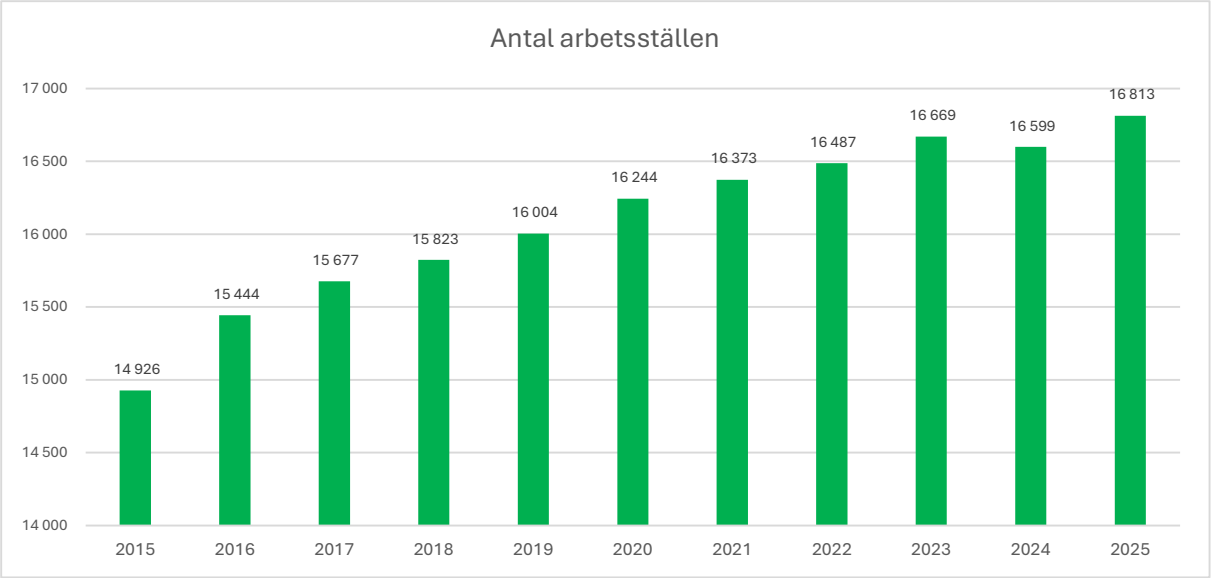
Utvecklingen av Universitetsstaden mot en mer levande, integrerad och attraktiv stadsdel har påbörjats och är en viktig del i arbetet med att behålla och attrahera kompetens. Universitetet fungerar därigenom som en central tillväxtmotor genom att attrahera kompetens, stärka matchningen mot arbetsmarknaden och bidra till innovation.

Trots hög attraktivitet i studentrekryteringen bedöms kvarstanningen efter examen och koppling till arbetsmarknad ännu inte vara tillräckligt stark för att fullt ut realisera universitetens potential som tillväxtmotor.

Etableringar och företagens tillväxt

Umeås näringsliv visar fortsatt styrka genom ett växande antal företag och en långsiktigt positiv demografisk utveckling i arbetsför ålder. Samtidigt har antalet anställda minskat något under 2025, vilket speglar en period av omställning snarare än försvagning. Minskningen sker parallellt med nyetableringar och företagsförflyttningar och kan delvis kopplas till effektiviseringar, förändrade kompetensbehov och konjunkturella anpassningar. På kort sikt ryms mycket av utvecklingen inom stadens befintliga strukturer, men bristen på mark för industri- och handelsetableringar riskerar på sikt att begränsa Umeås tillväxtkapacitet. I ett längre perspektiv är utvecklingen av strategisk infrastruktur en grundförutsättning för tillväxt.

Trots ett växande antal företag bedöms tillgången till mark, strategisk infrastruktur och samordningen i etableringsarbetet ännu inte vara tillräckliga för att säkra långsiktig tillväxtkapacitet.

Utblick

Arbetet är nu i gång inom ordinarie processer för såväl utvecklingen av ett karriärcenter som den fortsatta utvecklingen av Universitetsstaden. Båda i linje med målet att stärka kopplingen mellan utbildning, arbetsmarknad och platsutveckling.

Programarbetet har konkretiserat behovet av ett koncernövergripande arbetssätt, med gemensam riktning, tydligare prioriteringar och fördjupad samverkan. Detta arbete har påbörjats och tar särskilt sikte på frågor om kvarstanning efter examen samt bostäder för barnfamiljer som strategiska förutsättningar för Umeås långsiktiga tillväxt.

Parallellt utvecklas samverkan inom tillväxtavdelningarna för att arbeta mer samlat och strategiskt med etableringar. Sammantaget innebär detta att flera av de identifierade utvecklingsområdena redan är under genomförande, där fortsatt samordning, uthållighet och gemensam prioritering är avgörande för att nå de övergripande tillväxtmålen.